

S2-opetuksen tavoitteena on koulutuksellinen yhdenvertaisuus

Suomi toisena kielenä ja kirjallisuus (S2) on yksi suomi äidinkielenä ja kirjallisuus - oppiaineen oppimäärästä, jolla on opetussuunnitelmassa määritellyt sisällöt, tavoitteet ja arviointikriteerit. S2-opetus ei ole tukiopetusta tai erityisopetusta. Oppimäärän valinnan tulee perustua oppilaan kielitaitoon, ja lopullisen valinnan tekee huoltaja.

Erillisten S2-ryhmien sijaan oppilaat opiskelevat joustavasti suomen kieli ja kirjallisuus - oppimäärän tunneilla. Usein ryhmämuotoiset S2-tunnit on suunnattu vastasaapuneille oppilaille. Koulun opetuskielellä opiskellaan kaikkia oppiaineita, vaikka oppilaan kielitaito olisi siinä vasta aluillaan.

Perusopetuksen rakenteissa perusopetukseen valmistava opetus ja S2-opetuksen järjestämisen tavat ovat paikallisesti päätettäviä asioita, mikä asettaa maahanmuuttotauksaiset oppilaat eriarvoiseen asemaan asuinkunnasta riippuen. Myös valmistavan opetuksen jälkeen tarjottavan kielellisen tuen muodot vaihtelevat kunnittain. Noin vuoden kestävän perusopetukseen valmistavan opetuksen jälkeen oppilas on vielä kielenoppija useiden vuosien ajan.

S2-oppimäärää opiskeleviin oppilaisiin liittyvä huolipuhe on voimistunut viime aikoina. Huolta on esitetty myös koulun vuorovaikutuksen monikielistymisestä. Oppijoiden moninainen kielitaito tulisi kuitenkin nähdä voimavarana, ei ongelmana, sillä monipuolista kielitaitoa voi käyttää uuden oppimisen tukena, kuten Mäkelä kumppaneineen toteaa (HS Mieli 27.1.).

Yhteiskunnallisesti kestävän kehityksen kannalta kielellinen moninaisuus edellyttää kielitietoisuuden vahvistamista sekä koulutuksen ja kielikasvatuksen tutkimusperustaista tarkastelua aiempaa laajemmista näkökulmista. Perusopetuksen rakenteelliset muutokset ovat tarpeen, kun tavoitteena on kielenoppijoille suunnattujen tukimuotojen kehittäminen.

Jenni Alisaari, pj.
Taru Eloranta
Heidi Naukkarinen
Anne Tiermas
Suomenopettajat ry

Raisa Harju-Autti, yliopisto-opettaja, Tampereen yliopisto